

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране

Проектът на закон за изменение и допълнение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) цели да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/1160 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за изменение на Директива 2009/65/ЕО и Директива 2011/61/ЕС по отношение на трансграничната дистрибуция на предприятия за колективно инвестиране („Директива (ЕС) 2019/1160“), както и има за цел въвеждане на мерки по прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1156 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за улесняване на трансграничната дистрибуция на предприятия за колективно инвестиране и за изменение на регламенти (ЕС) № 345/2013, (ЕС) № 346/2013 и (ЕС) № 1286/2014 („Регламент (ЕС) 2019/1156“) и на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги („Регламент (ЕС) 2019/2088“).

Изменения, произтичащи от въвеждането на Директива (ЕС) 2019/1160 и въвеждане на мерки по прилагането на чл. 4 от Регламент (ЕС) 2019/1156

В правната рамка на ниво ЕС са въведени целеви изменения, които целят да подобрят презграничното предлагане на дяловете и акциите на предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове (ЛУАИФ). Предлаганите изменения в ЗДКИСДПКИ, произтичащи от това са в следните насоки:

- Въвеждане на нормативна уредба на презграничните предварителни предлагания на алтернативни инвестиционни фондове (АИФ), които се провеждат без уведомяване до компетентния орган от държавата членка по произход, или до компетентния орган на държавата членка, в която такова предлагане се извършва.

Въвежда се ясна дефиниция, определяща случаите на предварително предлагане на АИФ, както и строги изисквания, при които ЛУАИФ от ЕС може да предприеме такова предлагане или когато такова предлагане може да бъде осъществено от негово име, на територията на Република България или друга държава членка, в зависимост от произхода на ЛУАИФ от ЕС. Аналогични разпоредби са предвидени по отношение на фондовете за рисков капитал и фондовете за социално предприемачество, които са вид АИФ, чрез прякото прилагане на измененията в секторните им регламенти чрез чл. 15 и 16 от Регламент (ЕС) 2019/1156;

- Въвеждане на хармонизирана процедура, по реда на която ПКИПЦК и ЛУАИФ, които са изпратили уведомяване за предлагане в дадена държава членка могат да прекратят предлагането на територията на Република България (когато ПКИПЦК или АИФ е с произход от друга държава членка) или в друга държава на даден фонд (когато ПКИПЦК или ЛУАИФ е с произход от Република България).

Разрешение за такова оттегляне може да се получи от Комисията за финансов надзор (КФН) или съответно от компетентния орган на държавата членка по произход на тези предприятия, при спазване на съответните изисквания, предвидени в ЗДКИСДПКИ, както и при запазване на задълженията на тези предприятия спрямо инвеститорите, които решат да запазят притежаваните от тях дялове, въпреки оттеглянето на уведомлението за предлагане. По отношение спазването на задълженията за предоставяне на инвеститорите на цялата изискуема информация от колективната инвестиционна схема от друга държава членка, която прекрати предлагането на дяловете си на територията на Република България по тази процедура, КФН ще разполага с правомощията, предвидени в ЗДКИСДПКИ. По отношение на инвеститорите очакваните ефекти от новата уредба са свързани с постигане на правна сигурност по отношение на упражняването на правата им като дялопритежатели- право на обратно изкупуване и на достъп до цялата информация свързана с предлагането на съответния фонд;

- Преодоляване на различията при прилагането на правилата за маркетинговите съобщения при предлагане на дялове или акции на ПКИПЦК и ЛУАИФ, което се постига чрез въвеждането на изискванията от чл. 4 от Регламент (ЕС) 2019/1156;

- Преодоляване на различията в практиките по прилагане на процедурите за уведомяване на компетентните органи на приемащата и изпращащата държави членки при наличие на промени по отношение на ПКИПЦК и ЛУАИФ;

- Премахване на задължението да бъде осигурено физическото представителство на колективната инвестиционна схема, като се въвежда задължение за осигуряване в дадена приемаща държава-членка, в която се предлага схемата, на механизми, включително по електронен път, улесняващи: упражняването на правата на дялопритежателите, включително за извършване на плащания в полза на притежателите на дялове, обратното изкупуване на дяловете им и изискващи предоставяне на информацията, която се изисква ПКИПЦК да предоставят, на български език или в случаите на предлагане на ПКИПЦК в друга държава членка – на езика на съответната държава - членка.

Изменения, произтичащи от въвеждане на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2019/2088

С Регламент (ЕС) 2019/2088 се въвеждат хармонизирани правила за оповестяване на информация във връзка с устойчивостта от определените в регламента участници на финансовите пазари и финансовите съветници с цел да бъде осигурена прозрачност за инвеститорите и да се подобри съпоставимостта на финансовите продукти. Регламентът има за цел да намали информационната асиметрия в отношенията принципал — агент по отношение на интегрирането на рисковете за устойчивостта, отчитането на неблагоприятните въздействия върху устойчивостта, стимулите за екологични или социални характеристики и за устойчиви инвестиции, като от участниците на финансовите пазари и финансовите съветници се изисква предоговорно и текущо оповестяване на информация на крайните инвеститори, когато те действат като агенти на тези крайни инвеститори (принципали).

В тази връзка със ЗИД на ЗДКИСДПКИ се предлагат мерки в съответното секторно национално законодателство, които осигуряват условия за ефективно прилагане на Регламент (ЕС) 2019/2088, от страна на участниците на финансовите пазари и финансовите съветници.

Също така, със законопроекта се въвеждат и целеви изменения, насочени към адаптиране на изискванията към управляващите дружества и депозитарите на ПКИПЦК и АИФ, вследствие на Насоките относно стрес тестовете за ликвидност на ПКИПЦК и АИФ, издадени от Европейския орган за ценните книжа и пазарите.

Предлагат се промени с цел регулиране на моделите за определяне на таксите за постигнати резултати в ПКИПЦК и в определени видове АИФ, тяхното оповестяване и надзора от страна на компетентните органи, произтичащи от Насоките относно таксите за постигнати резултати в ПКИПЦК и в определени видове АИФ, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари.

Поради необходимостта от гъвкав подход при изпълнение на задължения по насоки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари, се предлага създаване на обща делегация в ЗДКИСДПКИ, която да оправомощава надзорния орган да приема подзаконови актове в тази връзка. Подобен подход вече е ползван в Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) за небанковия финансов сектор, както и в Закона за кредитните институции за банковия сектор.

Предвижда се намаляване на минималния размер на санкциите, предвидени в ЗДКИСДПКИ, които са идентични или сродни по характер с предвидените в ЗПФИ и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, с оглед изграждане на пропорционален режим, съобразен с размера, бизнес модела и мащабите на дейността на поднадзорните лица.

Със законопроекта се отстраняват констатирани слабости и пропуски при неговото прилагане.

Изменения в други закони

В изключенията от приложното поле на ЗПФИ се допълва нова точка във връзка с доставчиците на услуги за колективно финансиране, съгласно определението в новоприетия Регламент (ЕС) 2020/1503 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 година относно европейските доставчици на услуги за колективно финансиране на предприятията и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 и на Директива (ЕС) 2019/1937.

В Закона за Комисията за финансов надзор, Кодекса за социално осигуряване, Кодекса за застраховането и ЗПФИ са предложени изменения с цел определянето на компетентен орган и обезпечаването му с правомощия за осъществяване на надзор по прилагането на Регламент (ЕС) 2019/2088.

С измененията, предлагани в чл. 100о¹ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) се цели постигането на хармонизация на разпоредбата със съставните части на годишния финансов отчет и на шестмесечния финансов отчет за дейността на емитентите на ценни книжа, в които се съдържа декларация от отговорните в рамките на емитента лица с посочване на техните имена и функции, удостоверяваща определени факти и обстоятелства. По този начин се постига и хармонизация с разпоредбата на чл. 100м от ЗППЦК, регламентираща отговорността на членовете на ръководния орган на емитента относно съдържанието на отчетите и уведомленията, които се представят на надзорния орган и на обществеността. Изискването за подписване на публичното уведомление за финансовото състояние от лицето, съставило публичното уведомление произтича от необходимостта от синхронизирането на разпоредбата с изискванията на Закона за счетоводството отчетите да бъдат подписвани от лицето, което ги е изготвило.

Финансови средства, необходими за прилагането на новата уредба

Очаква се от въвеждането на измененията, произтичащи от Директива (ЕС) 2019/1160 и въвеждане на мерки по прилагането на чл. 4 от Регламент (ЕС) 2019/1156, да се намали административната тежест за управителите на ПКИПЦК и АИФ при прекратяване на предлагането в държава членка чрез въвеждането на унифицирани условия за това. За ЛУАИФ се очаква намаляване на административната тежест и свързаните с това първоначални и текущи разходи чрез въвеждането на хармонизирани условия за провеждане на предварително предлагане, при което не се налага предварително създаване на АИФ за тестване на инвеститорските нагласи.

Очаква се намаляване на административната тежест и свързаните с това първоначални и текущи разходи при предлагане в държави членки за ЛУАИФ и ПКИПЦК чрез въведените изисквания към националните органи за публикуване на информация за приложимата нормативна рамка и регулаторни такси за предлагането им.

Очаква се повишаване на административната тежест за управителите на активи, другите институционалните инвеститори и финансовите съветници, свързана с новите задължения за предоговорно и текущо оповестяване на информация на крайните инвеститори, във връзка с инвестиционните продукти, които насърчават екологични и / или социални цели или които имат за цел „устойчива инвестиция“ (дефинирана като инвестиция с екологична цел), съгласно Регламент (ЕС) 2019/2088, както и на разходите им за обезпечаване спазването на новите задължения. Очакват се еднократни разходи за адаптиране на вътрешните процедури, както и текущи разходи за оповестяване.

В допълнение, с цел намаляване на административната тежест и разходите за дейността по оповестяване, със законопроекта се предлага Република България да се възползва от опцията в Регламент (ЕС) 2019/2088 да бъдат освободени от изискванията финансовите съветници с до трима служители. На следващо място, се предлага Република България да не се възползва от възможността да въведе задължение за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване да спазват изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2088.

Прилагането на предложението проект на ЗИД на ЗДКИСДПКИ не се очаква да доведе до въздействие върху държавния бюджет.

Очаквани резултати от прилагането на новата уредба

Въвеждането на унифицираните процедури за оттегляне на уведомлението за предлагането, както и на механизмите предоставяни на инвеститорите, без осигуряване на физическо присъствие се очаква да доведе до премахването на неефективността на действащата нормативна уредба и да окаже положително въздействие върху управляващите дружества с произход от Република България. Улесненото трансгранично разпространение, се очаква да създаде предпоставки за достъп на повече дялопритежатели, както и да доведе до ръст на активите под управление на ПКИПЦК и АИФ.

Въвеждането на унифицираната на ниво ЕС процедура на предварително предлагане ще предостави възможност на ЛУАИФ за разширяване на дейността им, за привличане на нови инвеститори, за разпространение на управляваните от тях АИФ и за увеличаване на размера на активите им под управление.

Същевременно, се очаква приемането на законопроекта да повиши информираността на инвеститорите относно действията, които управителите на активи, институционалните инвеститори и финансовите съветници предприемат във връзка с управление на рисковете за устойчивостта, както и ще доведе до по-голяма сравнимост на финансовите продукти по отношение отчитането на неблагоприятните въздействия върху устойчивостта, целите за устойчиви инвестиции или стимулите за екологичните и социалните характеристики в процеса на вземане на инвестиционни решения и в процеса по предоставяне на съвети.

Със законопроекта се въвеждат изисквания на правото на Европейския съюз, поради което към него е приложена справка за съответствието му.